

tage § 5, fordi der gives en Forstrift for Fremtiden med Hensyn til de Lærere, der endnu ikke ere ansatte, saa vilde det være en helt anden Ting, hvis man kunde finde en Bestemmelse, hvorved man fra selve det Omraade — nemlig fra Fortiden — hvori Skolefondene lide Tabet, kunde tilføre dem en Fordel." Det kunde være udtrykt med andre Ord, men min Tanke var den, at det var mig ikke fuldestgørende, at Skolefondene alene frigjordes for de fremtidige Lærere; kunde Skolefondene derimod købe sig fri for Byrderne ogsaa med Hensyn til de ansatte Lærere, stillede Sagen sig anderledes. Naar jeg foreslaar, at Livrenteanstalten skal tage Lærerne helt og holdent, saaledes at der findes en Opgørelse Sted for Fortiden, mener jeg, at det vil være fuldstændig billigt; men det er naturligvis den Slags Ting, om hvis Enkeltheder der kan forhandles yderligere i et Udvalg. — Jeg skal i øvrigt bemærke, at jeg kan ikke være ganske enig med det ærede Medlem (Casperen), som udtalte sig efter mig, i, at vi med Nytte kunne optage Spørgsmaalet om at lade Statskassen bære dette Tab, jeg betragter dette i Virkeligheden som ørkesløst. Det ærede Medlem har vel Ret i, at der ikke fandt nogen Afstemning Sted. Der var ved 2den Behandling nogle Medlemmer, som stillede et Forslag om, at Bonusudbetalingen skulde gaa over paa Statskassen, men da den højtærede Finansminister udtalte sig meget bestemt herimod, blev Forslaget taget tilbage af Forslagsstillerne, uden at nogen optog det, saa for mig staar det som en Afvisnings ved Finansministerens Udtalelser; dog det maa blive en Sag for sig; jeg tror, at det vil være ørkesløst nu at drøfte den. Jeg holder kun paa, at Lovgivningsmagten maa være fuldstændig berettiget til at paabyde Livrenteanstalten — paa hvilke Vilkaar man nu kunde blive enig derom — at tage ogsaa de ældre Lærere og deres Enter med.

Casperen: Jeg maa vedblivende mene, at det vilde være rigtigst, om Statskassen ydede denne Bonus. Lige over for den højtærede Undervisningsministers Udtalelse om, at den højtærede Finansminister vilde modsætte sig det, siger jeg: Ja, det kan være, men er det saa aldeles sikkert, at Finansministeren vilde gøre det, hvis det

Forslag derom f. Ets. fremkom fra begge Tingene? I alt Fald er Finansministeren ikke til Stede og kan udtale sig derom, saa at vi ikke vide det. Jeg vil dog tvivle om, hvorvidt Ministeren ikke vilde gaa ind derpaa.

Grunden til, at jeg nærmest bad om Ordet, var en Udtalelse af den højtærede Undervisningsminister om, at det var et stærkt Indgreb i Livrenteanstaltens Ejendomsret, om jeg maa bruge det Udtryk, at paalægge den at optage de svagelige Lærere. Det kan jeg ikke forstaa; thi kunde Lovgivningsmagten i 1891 sige, at fra 1892 skulde Livrenteanstalten paatage sig at livsforføre de svagelige Lærere, hvad var der saa i Vejen for, at det Tidspunkt, da dette skulde ske, kunde rykkes frem? Jeg kan ikke se, at der kan være noget i Vejen derfor, thi vilde dette være et Indgreb i Livrenteanstaltens Frihed, saa skete der ogsaa i 1891 et Indgreb, da man paalagde Livrenteanstalten en Byrde, som vil medføre Tab for den. Det forekommer mig, at der ikke kan være Tvivl om, at Lovgivningsmagten er baade juridisk og moralsk berettiget til at gøre det.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): Jeg vil lige over for de to sidste ærede Talere, som nu havde Ordet, om dette Punkt kun bemærke, at det, som vi gjorde i 1891, var at bestemme, at Livrenteanstalten skulde for Fremtiden være pligtig til at overtage visse Forsikringer. Man var fuldstændig besjætt til at paalægge Anstalten denne forøgede Byrde, det ligger i dens offentligretlige Karakter. Men det, der her skulde være Tale om, vilde være det ejendommelige at paalægge Livsforfæringsanstalten at overtage en andens Forpligtelse, en fra Fortiden hidværende Forpligtelse, der stammer fra visse Kontrakter, denne anden har indgaaet, som Livsforfæringsanstalten ikke har indgaaet og ikke var forpligtet til at indgaa. Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, bemærkede i sit første Foredrag, at det var en Handel, der blev afsluttet i 1891, og det er jo for saa vidt ganske rigtig, som der i Loven af 1891 til Bederlag for denne Bonusudbetaling, som alle erkendte ikke var et Netskrav fra Skolelærernes Side men kun et Billighedsskrav, blev givet Skolefonden fritagelse for den fremtidige Forsikring af de svagelige Skole-